

M

Jepua. Pelkkalan kivi- ja kivikautinen asuinpaikka.

Lokakuun 8. päivänä 1945 tuotiin Kansallismuseoon maanviljelijä Antti Sippasen edellisen heinäkuun 22 päivänä Jepuan pitäjän Pelkkalan kyläkunnan erästä hiekkakuopasta löytämä liuskeinen nuolenkärki (11537). Koska saattoi olettaa että paikalla oli asuinpaikka, ja löytöpaikan korkeus merenpinnasta joka tapauksessa oli määriteltävä, kävin kesäkuun loppupäivinä 1946 paikkaa tutkimassa. Pelkkalan kyläkulma sijaitsee Alahärmän pitäjän ~~luoteisnurkassa~~ ^{Sivellä} Jepuan pitäjän rajalla. Yksi taloista, nimittäin Sippasen, sijaitsee Jepuan puolella rajaa, Ylijepuan kylässä.

Sippasen talon ympäristö, pitäjänrajan molemmin puolin on kohtalaisen tasaista etelään kallistuvaa hiekkanutta. Talon alapuolella se muuttuu savipohjaiseksi turvemaaksi. Tässä hiekkakankaassa on runsaasti pienehköjä hiekkakuoppia. Näiden reunoista ja teiltä löytää runsaasti kvartsi-iskennäisiä sekä heikkoa kulttuurikerrosta. Nuolenkärjen (11537) lp. sijaitsee Sippasen talosta n. 250 m länteen hiekkanutun reunassa n. $1\frac{1}{2}$ m:n korkeisen terrassin yläpuolella. Paikalta oli edellisellä syksynä ajettu hiekkaa nevapeltoon, ja nuolenkärki löytyi hiekkakuormasta. Paikalla oli nyt suurehko hiekkakuoppa n. 120 m². Kuopan pohjoisreunassa avasin n. 50 m² suuruisen kaivausalueen. Kulttuurikerros oli heikko, mutta kuitenkin selvä, löytöjä

ylen niukasti - ainoastaan kvartsi-iskennäisiä ja palaneita kiviä (KM. n:o 11597). Hiekkakuopan eteläreunassa kaivautin 1 m:n levyisen koeojan. Kulttuurikerros loppui jo ojan pohjoispäässä (kts. karttaa).

Vaakitsin löytöpaikan korkeuden Pelkkalan kyläkulmassa sijaitsevasta kolmiomittaustornista. Kaivauksissa kiintopisteinä käytetyn suuren siirtolohkareen ylin kohta sijaitsi 11.93 m kolmiomittauspisteen alapuolella.

Tiedustellessani Maanmittaushallituksen geodeettiselta osastolta kysymyksessä olevan pisteen korkeutta merenpinnasta ilmeni, että se oli vaakittu v. 1938 (?) mutta että laskuja ei vielä ollut suoritettu. Lupasivat laskea sen v. 1947 kevääseen mennessä.

Helsingissä, 15. 4. 47

A. Manninen

Jepuan Pelkkalan kivik. asuinpaikan
 Kaivausalue. C.F. Meinander 1946.

1:100

